

סגור חלון

המחוזי: מותר לקזז הפסדי עבר מול רווחים מעסקה אקראית

מדובר בפסק דינו הראשון של שופט המיסוי החדש בביהמ"ש המחוזי בת"א, השופט הרי קירש, שניהל את מחלקת המיסוי במשרד עוה"ד יגאל ארנון ומונה לשפיטה אשתקד

אלה לוי-ויניריב 21/7/15

בית המשפט המחוזי ממשיך בקו פרו-עסקי בנוגע לסוגיית קזוז הפסדים: בפסק דין שניתן לאחרונה בבית המשפט המחוזי בתל-אביב, נקבע כי חברה יכולה לקזז הפסדי עבר מול רווחים מעסקת אקראי בעלת אופי מסחרי.

מדובר בפסק דינו הראשון של שופט המיסוי החדש בבית המשפט המחוזי בתל-אביב, הרי קירש, שניהל את מחלקת המיסוי במשרד עורכי הדין יגאל ארנון ומונה לשפיטה אשתקד.

"קזוז הפסדים מביא לכימות התעשרות הכלכלית האמיתית של הנישום ועל כן הוא נדבר חשוב בגביית מס אמת. כמו כן, קזוז הפסדים על פני ציר הזמן - משנה לשנה - נדרש על מנת למנוע עיוותים כלכליים העלולים להיווצר כתוצאה מהטלת המס על בסיס יחידת זמן שרירותית, דהיינו על בסיס שנת המס ("מיצוע"). לעתים אף מוזכרת תכלית נוספת: עידוד פעילות כלכלית במשק, הכרוכה בנטילת סיכונים שונים, באמצעות התרת הפסדים הנובעים מסיכונים שהתממשו", ציין הירש וקבע: "יש לפרש את סעיף 28(ב) (סעיף הקזוז בפקודת מס הכנסה, א' ל"ו) באופן המתיר, למצער, קזוז הפסד עסקי מועבר כנגד רווח מעסקה בעלת אופי מסחרי(ועסקאות אקראי בכלל)... זהו הפירוש המגשים מדיניות מיסוי ראויה. המסקנה אף מתחייבת מפסיקת בית המשפט העליון. כל תוצאה אחר הייתה מובילה לעיוות כלכלי שלא ניתן להסבר".

פסק הדין ניתן במסגרת ערעור שהגישה חברת ספידי לינק בע"מ, באמצעות עורכי הדין רם יולוס, רחלי גזית ועדי קסטרו, כנגד החלטת פקיד שומה תל-אביב 3, שלא להתיר לה קזוז הפסדים מהעבר ברווחים מעסקאות תיווך נדל"ן שהושגו מניהול בתי עסק של אינטרנט קפה.

החברה הוקמה בשנת 2000 ועסקה מספר שנים בניהול שני בתי עסק מסוג "אינטרנט קפה", כשקהל היעד שלה היה תיירים מחו"ל. אולם, עם פרוץ האינתיפאדה השנייה בשנת 2000 והירידה בענף התיירות בישראל, נעצרה פעילות החברה והיא נותרה עם הפסדים בגובה של כ-2 מיליון שקל.

לאחר מספר שנים ללא פעילות, ביצעה החברה שתי עסקות תיווך בנדל"ן, מהן הפיקה הכנסות וביקשה לקזז כנגדן את הפסדי העבר. פקיד-שומה סירב להתיר את קזוז הפסדים בטענה שפעילות התיווך לא עלתה לכדי עסק, ולא הייתה יותר מעסקת אקראי בעלת אופי מסחרי שכנגדה לא ניתן לקזז הפסד עסקי מועבר משנים קודמות.

באמצעות עורכי הדין יולוס וגזית, טענה החברה שפעילות התיווך נעשתה כעסק ממש ולחלופין נטען, כי גם אם יאמר כי עסקין בעסקת אקראי בעלת אופי מסחרי יש לאפשר את קזוז הפסדי העבר.

השופט קירש, בפסק דין המהווה ביטוי נוסף לגישת בית המשפט להגמיש את הכללים המקובלים ברשות המסים בנוגע קזוז הפסדים משנים קודמות, קיבל את הערעור תוך ניתוח סיווג העסקה ודוקטרינת קזוז הפסדים.

השופט ציין, כי מדובר במקרה "אפור" וגבולי אשר הסיווג שלו אינו מובהק, אך לאור מספר עסקאות התיווך הנמוך ומשך זמן הפעילות הקצר קבע, כי מדובר בעסקת אקראי בעלת אופי מסחרי. לאחר סיווג העסקה, פנה כבוד השופט קירש לבחון את שאלת התרת קיזוז הרווח כנגד הפסדי העבר, וקבע כי הקיזוז מותר.

בפסק הדין מנתח השופט את התכלית הכלכלית העומדת בבסיס עיקרון התרת קיזוז הפסדים ובהתאם מציין, כי הגישה המסתמנת בפסיקת בתי-המשפט בשנים האחרונות, ובבית המשפט העליון בפרט, היא גישה מרחיבה לפיה יש לאפשר קיזוז הפסדים אלא אם איסור הקיזוז נקבע באופן מפורש בחוק.

השופט מנתח גם את פסקי הדין שביקשו לצמצם במידה כזו או אחרת את התרת קיזוז ההפסדים, בין היתר לאור החשש של ניצול לרעה של נישומים את קיזוז ההפסדים, אך קבע כי במקרה של קיזוז הפסד עסקי שנוצר לנישום שנים קודם לדרישת הקיזוז כנגד רווחים חדשים, יכולת הניצול לרעה לא קיימת - ובכל מקרה לפקיד השומה די כלים כדי להתמודד עם חשש זה.

בסיכום דבריו בנוגע להתרת הקיזוז כתב השופט, כאמור, כי "כל תוצאה אחרת הייתה מובילה לעיוות כלכלי שלא ניתן להסבר - מדוע הסכומים שירדו לטמיון בעסקי האינטרנט קפה הבלתי מוצלחים לא ילקחו בחשבון בחישוב המס על פעילות התיווך המוצלחת?".

עו"ד רחלי גזית, משרד עו"ד יולוס-גזית, שייצג את המערערת בתיק, אמרה היום כי "קביעה זו של בית המשפט מיישמת את עקרון העל בדיני המס, לפיו יש לגבות מס על התעשרותו האמיתית של נישום תוך מתן משקל גם להפסדים שלו וזאת מבלי לבצע הפרדה מלאכותית הנאחזת לכאורה בלשון החוק וחוטאת לתכליתו. לטעמנו, כל תוצאה אחרת הייתה מובילה לעיוות כלכלי שלא ניתן להסבר. אין שום סיבה בגינה הסכומים שירדו לטמיון בשל פעילות עסקית לא מוצלחת לא יקוזזו בחישוב המס על פעילות עסקית מוצלחת, גם אם מדובר בפעילות עסקית אקראית".

לדברי עו"ד טלי ירון אלדר רוני שורץ ממשרד ירון אלדר פלר שורץ, "מדובר בפסק דין חשוב המסמל במידה רבה את המשכה של מגמה שרואה את קיזוז ההפסדים בראייה כלכלית גמישה ולא רק בראייה מיסויית צרה. מגמה זו החלה בפסק דין הירשזון שאפשר לראשונה קיזוז לאחר במקרה שבו אדם מוסה בדיעבד על כסף שכבר אין בידו משום שהושב. עתה, בית המשפט גם קובע כי אם בשנה אחת נוצר הפסד מ'עסק' ובשנה עוקבת רווח מ'עסקת אקראי' - ניתן יהיה לקזז ביניהם ולהקטין את חבות המס.

"למעשה, בית המשפט מאותת לרשות המסים כי 'שיטת הסלים', לפיה כל ההפסדים וההכנסות ממקור מסוים יקובצו 'בסל' ייעודי לאותו מקור ורק הפסדים והכנסות הנמצאים באותו סל יקוזזו האחד מהשני, יוצרת עיוות כלכלי ולכן יש להגמיש את יישומה ולאפשר קיזוז מתוך ראייה כלכלית רחבה יותר. לדעתנו, אף שאין צורך לבטל כליל את שיטת הסלים, במיוחד בשל חוסר הוודאות התקציבית שביטולה עלול לגרום, יש לבחון כל מקרה מתוך ראייה כלכלית המאפשרת קיזוז של הפסד תחת חיוב במס של פעולה שלא הביאה להתעשרות. הגישה הנכונה היא לאפשר קיזוז הפסד, אלא אם כן יש לכך מניעה חוקית ברורה וחד-משמעית".